

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Механіко-математичний факультет
Кафедра математичної статистики і диференціальних рівнянь

Затверджено

на засіданні кафедри математичної
статистики і диференціальних рівнянь
механіко-математичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №__ від _____ 2021 р.)

Завідувач кафедри:
доктор фізико-математичних наук,
доцент Бугрій О.М.

Силабус з навчальної дисципліни
“Оптимальне керування динамічними системами”,
що викладається в межах освітньо-наукової програми
підготовки доктора філософії
(третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти)
для здобувачів за спеціальністю 111 Математика

Львів 2021 р.

Назва дисципліни	Оптимальне керування динамічними системами
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний факультет імені Івана Франка, Механіко-математичний факультет, вул. Університетська 1, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Механіко-математичний факультет, кафедра кафедри математичної статистики і диференціальних рівнянь
Галузь знань	11 Математика та Статистика
Шифр спеціальності	111 Математика
Викладачі дисципліни	Бокало Микола Михайлович, д.ф.-м.н., професор
Контактна інформація викладачів	mykola.bokalo@lnu.edu.ua ; http://new.mmf.lnu.edu.ua/employee/bokalo_m_m
Консультації з питань навчання по дисципліні	Консультації в день проведення лекцій (за попередньою домовленістю).
Сторінка дисципліни	https://new.mmf.lnu.edu.ua/academics/postgraduates/onp-np-111
Інформація про дисципліну	Курс ознайомлює із основними розділами теорії оптимального керування процесами, які описуються рівняннями з частинними похідними.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна “ Оптимальне керування динамічними системами” є нормативною дисципліною зі спеціальності 111 Математика для освітньої програми підготовки доктора філософії, яка викладається в Львівському національному університеті імені Івана Франка протягом шостого і сьомого семестрів навчання в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Мета: ознайомити з поняттями та методами оптимального керування системами, що описуються диференціальними рівняннями з частинними похідними. Завдання: освоїти студентами основні поняття і методи оптимального керування системами, що описуються диференціальними рівняннями з частинними похідними.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лионс Ж.-Л. Оптимальное управление системами, описываемыми уравнениями с частными производными. М.: Мир, 1972. 2. Бутковский А.Г. Методы управления системами с распределёнными параметрами. М.: Наука, 1975. 3. Balakrishnan V. Semigroup theory and control theory. Washington, 1965. 4. Згуровский М.З. Прикладные методы анализа и управления нелинейными процессами и полями. К.: Наукова думка, 2004. 5. Suresh P. Sethi, Optimal Control Theory: Applications to Management Science and Economics, Springer, 2019. 6. Бокало М.М. Оптимальне керування системами, що описуються диференціальними рівняннями з частинними похідними. Текст лекцій / http:// www.franko. lviv. ua / faculty / mechmat/ Departments / DiffEq.htm.
Обсяг курсу	Всього 90 год: 64 год аудиторних занять, з них 32 год лекційних занять, 32 год практичних занять, та 26 год самостійної роботи

Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде знати: основні поняття теорії оптимального керування системами, що описуються диференціальними рівняннями з частинними; вміти: знаходити мінімум функціоналу, визначати оптимальне керування системами, що описуються диференціальними рівняннями еліптичного, параболічного та гіперболічного типів.
Ключові слова	Рівняння з частинними похідними, простір Соболева, варіаційна задача, задача оптимального керування
Формат курсу	Очний, дистанційний. Проведення лекційних і практичних занять та консультацій
Теми	<p>1. Мінімізація функціоналів</p> <p>1.1. Мінімізація коерцитивних функціоналів</p> <p><i>1.1.1. Позначення і основні припущення</i></p> <p><i>1.1.2. Характеризація мінімізуючого елемента функціонала</i></p> <p><i>1.1.3. Узагальнення задачі</i></p> <p><i>1.1.4. Модифікація варіаційних нерівностей</i></p> <p>1.2. Пряме доведення існування та єдиності розв'язку варіаційної задачі</p> <p>2. Керування системами, які описуються еліптичними рівняннями</p> <p>2.1. Керування в еліптичних варіаційних задачах</p> <p><i>2.1.1. Основні позначення і припущення</i></p> <p><i>2.1.2. Формулювання задачі оптимального керування системами, що описуються еліптичними рівняннями</i></p> <p><i>2.1.3. Приклади застосувань загальних результатів</i></p> <p>3. Оптимальне керування системами, які описуються параболічними рівняннями</p> <p>3.1. Вихідні положення</p> <p><i>3.1.1. Функційні простори</i></p> <p><i>3.1.2. Основні припущення</i></p> <p><i>3.1.3. Задача Коші</i></p> <p>3.2. Задача оптимального керування</p> <p><i>3.2.1. Постановка задачі і основні результати.</i></p> <p><i>3.2.2. Приклади застосувань загальних результатів</i></p> <p>4. Оптимальне керування системами, які описуються гіперболічними рівняннями</p> <p>4.1. Вихідні положення</p> <p><i>4.1.1. Функційні простори</i></p> <p><i>4.1.2. Основні припущення</i></p> <p><i>4.1.3. Задача Коші</i></p> <p>4.2. Задача оптимального керування</p> <p><i>4.2.1. Постановка задачі і основні результати.</i></p> <p><i>4.2.2. Приклади застосувань загальних результатів</i></p>
Підсумковий контроль, форма	6-й семестр - залік, 7-й семестр – іспит Письмовий з подальшим обговоренням
Пререквізити	Базові знання у обсязі магістерської програми з математики
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, практичні, дискусія
Необхідне обладнання	Мультимедійне обладнання

<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за основі балів поточної успішності (які набираються на практичних заняттях та внаслідок обговорення на лекціях), а також здачі письмових заліку та іспиту. Максимальна кількість балів: за поточну успішність – 30, за залік – 30, за іспит--40.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в написанні контрольної роботи чи індивідуального завдання є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та лабораторні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будьякому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів визначених для виконання всіх видів робіт та індивідуальних завдань, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані при поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку та екзамену</p>	<p>Перелік питань розміщений на сторінці курсу.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>